

Mezőtúr Város Önkormányzata
Stratégiai ellenőrzési terv
2021-2024. évekre

Mezőtúr Város Önkormányzata a belső ellenőrzési stratégiai tervét a következők szerint állapítja meg:

- Az önkormányzat működési feltételeinek javítása, hatékonyságának növelése érdekében hosszú távon a rendszer szemléletű ellenőrzésekre kiemelt hangsúlyt kell helyezni.
- A belső ellenőrzésnek alapvetően a vezetés közvetlen támogatói szerepét kell biztosítani.
- A szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer- és teljesítmény típusú, valamint az informatikai rendszerek vizsgálatai alapján ajánlásokat és javaslatokat kell megfogalmaznia a vezetés részére, a szervezet gazdaságos hatékony és eredményes működésének fejlesztésére, a feltárt kockázati tényezők, hiányosságok kiküszöbölése érdekében.

A stratégiai terv végrehajtásával kapcsolatos legfontosabb feladatok:

- A belső ellenőrzésnek az ellenőrzési célok megvalósítása érdekében a négy év alatt Mezőtúr Város Önkormányzatának irányítása alá tartozó költségvetési szerveknél valamennyi típusú ellenőrzés elvégzését biztosítani kell.
- A tervidőszak első kétharmadában főként szabályszerűségi, pénzügyi ellenőrzést és az informatikai rendszerek megbízhatóságának vizsgálatát kell előtérbe helyezni. Az időszak elején rendszer-, illetve teljesítmény ellenőrzést csak akkor tervez a belső ellenőr végezni, ha azt a kapacitás megengedi, vagy egyéb ok miatt indokoltá válik.
- A belső ellenőr rendszer- és teljesítmény ellenőrzést elsősorban az időszak utolsó harmadában tart célszerűnek végezni, akkor, amikor a szabályozottság, a szabályszerűség eléri a kívánt szintet, és az önkormányzatnál a gazdálkodás vitelét meghatározó belső kontroll rendszer megfelelő szinten működik.
- A tervidőszak utolsó évében a belső ellenőr rendszerellenőrzés keretében kíván átfogó képet adni az önkormányzati intézmények gazdálkodási kultúrája fejlődéséről és a belső kontrollrendszer működéséről.
- A tervidőszak alatt az önkormányzat vagy az irányítása, felügyelete alá tartozó költségvetési szerv használatába, vagyonkezelésébe adott nemzeti vagyonnal való gazdálkodás ellenőrzését tervezni kell.
- Az önkormányzat által nyújtott költségvetési támogatások felhasználásával kapcsolatosan a kedvezményezetteknel és a lebonyolító szerveknél történő ellenőrzés tervezése a tervidőszak alatt rendszeresen, legalább két évente történjen meg.
- Az önkormányzat irányítása alá tartozó, a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 1. § a) pontjában

meghatározott köztulajdonban álló gazdasági társaságoknál ellenőrzés tervezése rendszeresen, legalább két évente történjen meg.

- Mezőtúr Város Önkormányzata által alapított valamennyi közalapítvány tulajdonosi ellenőrzésére a tervidőszak alatt legalább egy alkalommal sor kell, hogy kerüljön.

Mezőtúr Város Önkormányzata 2021-2024. évekre vonatkozó stratégia ellenőrzési tervét – a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 30.§-ában foglaltak alapján – az alábbiak szerint határozza meg:

1. A belső ellenőrzési stratégia szempontjából kiemelt hosszú távú önkormányzati célok

A Mőtv 13.§ (1) bekezdés alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágszálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Az önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatok hosszú távú céljai mellett Mezőtúr Város Önkormányzatának legfontosabb stratégiai, valamint fejlesztési céljait Mezőtúr Város

Önkormányzatának gazdasági programjáról (2021-2024.) szóló 56/2020.(IV.30.) képviselő-testületi határozat rögzíti.

2. Belső ellenőrzés stratégiai céljai

A 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 2.§ b) pontja szerint a belső ellenőrzés: független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát.

Az önkormányzat alaptevékenységének ellátása és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41. § (2)-(6) bekezdésében foglalt szervezetek működtetésével kapcsolatos feladatok részét képezi a belső ellenőrzés rendszerének kialakítása.

A belső ellenőrzés általános stratégiai célja, hogy az önkormányzat által kitűzött stratégiai célok eléréséhez (önkormányzat működtetésének fejlesztéséhez, az eredményesség növeléséhez) hozzájáruljon.

Ennek érdekében a belső ellenőrzés legfontosabb feladatai:

a) elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszer kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét;

b) elemezni, vizsgálni a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások megfelelőségét, a beszámolók valóságát;

c) a vizsgált folyamatokkal kapcsolatban megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében, valamint a költségvetési szerv működése eredményességének növelése és a belső kontrollrendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében;

d) nyilvántartani és nyomon követni a belső ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket.

Az ellenőrzési feladatokon kívül a belső ellenőr tanácsadási tevékenységet is végez a nemzetközi belső ellenőrzési standardok, a hatályos jogszabályok és a Belső ellenőrzési Kézikönyvben foglaltak szerint.

A tanácsadó tevékenység keretében ellátható feladatok lehetnek különösen:

a) vezetők támogatása az egyes megoldási lehetőségek elemzésével, értékelésével, vizsgálatával, kockázatának becsülésével;

b) pénzügyi, tárgyi, informatikai és humán erőforrás-kapacitásokkal való ésszerűbb és hatékonyabb gazdálkodásra irányuló tanácsadás;

c) a vezetőség szakértői támogatása a kockázatkezelési és szabálytalanságkezelési rendszerek és a teljesítménymenedzsment rendszer kialakításában, folyamatos továbbfejlesztésében;

d) tanácsadás a szervezeti struktúrák racionalizálása, a változásmenedzsment területén;

e) konzultáció és tanácsadás a vezetés részére a szervezeti stratégia elkészítésében;

f) javaslatok megfogalmazása a költségvetési szerv működése eredményességének növelése és a belső kontrollrendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében, a költségvetési szerv belső szabályzatainak tartalmát, szerkezetét illetően.

A belső ellenőrzés tevékenysége a tervidőszak alatt kiterjed az adott szervezet minden tevékenységére, különösen a költségvetési bevételek és kiadások tervezésének, felhasználásának és elszámolásának, valamint az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodás vizsgálatára.

A belső ellenőrzési tevékenység során szabályszerűségi ellenőrzést, pénzügyi ellenőrzést, rendszerellenőrzést, teljesítmény-ellenőrzést és informatikai ellenőrzést kell végezni.

3. A belső kontrollrendszer általános értékelése

A belső kontrollrendszer az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 69. § (1) bekezdése szerint a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

- a) a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtásák végre,
 - b) az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és
 - c) megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használattól.
- A belső kontrollrendszer létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a költségvetési szerv vezetője felelős az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével (2011. évi CXCV. törvény 69. § (1) bek.).

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 3. §-a alapján a költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében - a szervezet minden szintjén érvényesülő - megfelelő

- a) kontrollkörnyezet,
 - b) integrált kockázatkezelési rendszer,
 - c) kontrolltevékenységek,
 - d) információs és kommunikációs rendszer, és
 - e) nyomon követési rendszer (monitoring)
- kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért.

A belső kontrollrendszer megfelelő kialakításával és működtetésével csökkenthető a kockázat és elkerülhetők a hibák.

A szervezet megfelelő szabályozottsága érdekében a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatalnak további feladatai vannak, több új szabályzatot el kell készíteni, illetve a meglévő szabályzatokat aktualizálni kell.

Az ellenőrzési nyomvonalat el kell készíteni Mezőtúr Város Önkormányzata és a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal szabályszerű működése érdekében.

Mezőtúr Város Önkormányzatának céljai elérése érdekében a belső ellenőrzésszemszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, ill. ajánlásain keresztül fejleszti az ellenőrzött szervezetek kontrollkörnyezetét, kockázatkezelési rendszerét, kontrolltevékenységeit, az információs és kommunikációs rendszerét, továbbá a nyomon követési rendszerét (monitoringot).

A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentéseiben megállapításokat tesz és ajánlásokat fogalmaz meg a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak való megfelelés, a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség növelése érdekében.

4. Kockázati tényezők és értékelésük

A kockázatelemzés célja megállapítani az egyes rendszerek kockázatának mértékét, feladata pedig meghatározni az ellenőrzések gyakoriságát. A magas kockázatú rendszereket gyakrabban (például évente) kell ellenőrizni. Az ellenőrzések tekintetében magas prioritású rendszerek beazonosításához nemcsak a kockázatértékelést kell figyelembe venni, hanem más lehetséges tényezők hatását is értékelni kell (pl. a vezetőség kérései stb.).

Az egyes rendszerek (folyamatok) kockázatelemzését a kockázati tényezők, és azok súlya alapján kell elvégezni. A Pénzügyminisztérium ajánlása valamint a Belső Ellenőrzési Kézikönyv kockázatelemzési előírása alapján az önkormányzatnál olyan 12 tényező került meghatározásra, amely hatással van a rendszerek (folyamatok) működésére. A belső ellenőrzés a rendszerek, folyamatok kockázatelemzését e 12 kockázati tényező figyelembevételével végezte el, melyek a következők:

1. Belső kontrollok értékelése,
2. Változás/Átszervezés,
3. A rendszer komplexitása,
4. Kölcsönhatás más rendszerekkel,
5. Bevétel/Költségszint,
6. Külső szervezetek, illetve partnerek által gyakorolt befolyás,
7. Előző ellenőrzés óta eltelt idő,
8. Vezetőség aggályai a rendszer működését illetően,
9. Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége,
10. Szabályozottság és szabályosság,
11. Munkatársak tapasztalata és képzettsége,
12. Erőforrások rendelkezésre állása.

A belső ellenőr évente végez kockázatelemzést, melynek eredményeire alapozva készíti el, ill. aktualizálja a belső ellenőrzési stratégiai tervet és készíti el az éves belső ellenőrzési tervet. A kockázati térkép készítése elősegítheti az éves ellenőrzési terv készítését.

A tervezés alapjául szolgáló kockázatfelmérést (kockázatos területek megjelölését) a belső ellenőr a vezetőséggel együtt készíti el. A vezetés kiemelt figyelemmel kíséri a kiemelkedően nagy kockázatú területeket.

5. A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv, a szükséges erőforrások felmérése

A stratégiai tervben kitűzött ellenőrzési célok teljesítéséhez szükséges belső ellenőri kapacitás biztosítását, a szakmai képzettség figyelemmel kísérését a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője látja el.

Az Önkormányzat a belső ellenőrzési tevékenységet és a kapcsolódó belső ellenőrzési vezetői feladatokat hosszabb távon külső erőforrás igénybevételével tervezi ellátni. A külső szolgáltató igénybevétele mentesíti az Önkormányzatot a kapacitás felmérés és létszámgazdálkodás alól. A belső ellenőrzéshez szükséges erőforrások meghatározása az éves tervekben történik.

A külső szolgáltató kiválasztásakor minden esetben figyelemmel kell lenni rá, hogy - a 370/2011.(XII.31.) Korm. rendelet előírásának megfelelően - a belső ellenőr a költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységre vonatkozó jogosultsággal rendelkezőkről vezetett nyilvántartásban szerepeljen.

A belső ellenőr a költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú továbbképzéséről szóló 28/2011.(VIII.3.) NGM rendelet 1/A § (1) bekezdésében foglalt képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkezik.

A belső ellenőr az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (4) bekezdésében meghatározottaknak eleget tett. A belső ellenőr az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (5) bekezdésében foglalt nyilvántartásban szerepel.

A külső szolgáltató esetében a tevékenység folytatásának terjedelme - a jogszabályban foglaltaknak megfelelően - 2020. január 1-től kiegészült a köztulajdonban álló gazdasági társasággal.

A belső ellenőr két évente köteles szakmai továbbképzésen részt venni, és a jogszabályban előírt esetekben vizsgát tenni.

A belső ellenőr államháztartási és vállalkozási mérlegképes könyvelői regisztrációval és emellett adótanácsadói képesítéssel rendelkezik. A regisztrációból adódóan az évenkénti továbbképzési kötelezettségét folyamatosan teljesíteni szükséges.

A külső szakértő biztosítja a folyamatos továbbképzését, szakmai konzultációkon való részvételét.

Az Önkormányzatnál és intézményénél, a gazdasági társaságoknál és a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatalban a helyszíni ellenőrzésekhez szükséges tárgyi feltételek biztosítottak.

7. Ellenőrzési prioritások és az ellenőrzési gyakoriság

A belső ellenőr - a stratégiai tervben meghatározott időszak alatt - az évente elkészítésre kerülő ellenőrzési tervet kockázatelemzés alapján nyújtja be Mezőtúr Város Önkormányzatának Képviselő-testülete részére.

Az évenkénti kockázatelemzés alapján magas kockázatúnak talált területek ellenőrzését évente a legrövidebb időn belül, a közepes kockázatot jelentőket két évente, és az alacsony kockázatúaknak minősített területeket, témákat is legalább négy évente szükséges ellenőrizni.

Prioritást élvez a képviselő-testületi döntések eredményességének ellenőrzése, különösen azok, amelyek a működési kiadások csökkentésére, bevételek növelésére vonatkoznak. Az ellenőrzési területek kiválasztását befolyásolja a működési környezet, az EU-s és Magyarországi elvárások. Az ellenőrzési prioritások kiválasztásánál figyelembe kell venni az adott szervezet struktúrájában, vagy tevékenységében bekövetkezett változásokat is.

A stratégiai időszakban a belső ellenőr kiemelt figyelmet fordít az intézmények, a gazdasági társaságok gazdálkodásának, szükség szerint a szakmai feladatellátásának ellenőrzésére, illetve eseti jelleggel a szervezeti változásokhoz és esetleges átalakulásokhoz kapcsolódó vizsgálatokra.

A tervidőszak alatt is feladat a jogszabályban előírt kötelező ellenőrzések (közbeszerzések ellenőrzése a Közbeszerzési törvény alapján és a nem szociális jelleggel nyújtott támogatások ellenőrzése az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján) elvégzése.

A vagyongazdálkodás külső és belső kockázatainak értékelése alapján a magas kockázatúnak minősített területek ellenőrzéséről évente gondoskodni kell.

Folyamatosan, legalább kétévente gondoskodni kell az államháztartáson kívüli szervezetek részére történő működési célú pénzeszközátadások ellenőrzéséről.

A belső ellenőr kiemelt figyelmet kíván fordítani az ellenőrzési jelentésekben foglalt hiányosságok megszüntetésére tett intézkedések végrehajtására. Különösen fontos az utóellenőrzések elvégzése azokon a területeken, ahol a belső ellenőrzés eredményeként a működésről, illetve folyamatokról kialakult vélemény gyenge vagy rossz.

A bizonyosságot adó tevékenységet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben foglalt ellenőrzési típusok alkalmazásával kell ellátni a stratégiai terv időszaka alatt, melyek a következők:

- a szabályszerűségi ellenőrzés arra irányul, hogy az adott szervezet vagy szervezeti egység működése, illetve tevékenysége megfelelően szabályozott-e, és érvényesülnek-e a hatályos jogszabályok, belső szabályzatok és vezetői rendelkezések előírásai;
- a pénzügyi ellenőrzés célja az adott szervezet, program vagy feladat pénzügyi elszámolásainak, valamint az ezek alapjául szolgáló számviteli nyilvántartások ellenőrzése;
- a rendszerellenőrzés keretében az egyes rendszerek kialakításának, illetve működésének átfogó vizsgálatát kell elvégezni;
- a teljesítmény-ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy az adott szervezet által végzett tevékenységek, programok egy jól körülhatárolható területén a működés, illetve a forrásfelhasználás gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen valósul-e meg;
- az informatikai ellenőrzés a költségvetési szervnél működő informatikai rendszerek megfelelőségére, megbízhatóságára, biztonságára, valamint a rendszerben tárolt adatok teljességére, megfelelőségére, szabályosságára és védelmére irányul.

Az ellenőrzések során a Pénzügyminisztérium, az Állami Számvevőszék és a Magyar Államkincstár által közzétett módszertani útmutatók alkalmazására törekedni kell.